

Šolski zvonec je oznanil — počitnic konec

Prvega dne v septembru so se spet napolnile šolske učilnice, počitniški vrvež je utihnil. Nekateri učenci so prvič prestopili šolski prag, drugi pa že nekajkrat zapored, nekateri mladi pa obiskujejo srednje, višje ali visoke šole. Vsem mladim pa je cilj: čim več znanja za podlago v poklicu, delu in življenju.

Izobraževanje delimo na osnovno in usmerjeno. Prvo poteka po enotnih učnih programih. Usmerjeno izobraževanje smo začeli vpeljevati pred nekaj leti. Po zaključeni osnovni šoli se izobraževanje nadaljuje v srednji šoli s skupnimi osnovami. Tu so začetni programi za kasnejše usmeritve, v nadaljnjih letih pa se učenci usposabljaajo za določene poklice. Z usmerjenim izobraževanjem želimo dvigniti izobrazbeno raven. Ugotavljamo, da je usmerjeno izobraževanje del našega življenja. Učence naj pripravljajo za delo in jim hkrati omogoča tudi nadaljevanje šolanja in izobraževanja. Po končani osemletni šoli razen usmerjenega izobraževanja nimamo nobene druge splošne izobraževalne šole. Programi za usmerjeno izobraževanje morajo zadovoljiti vse potrebe dela, morajo razpolagati z znanjem, ki ga član samoupravne socialistične družbe potrebuje pri opravljanju svojih delovnih nalog, da se zaveda svojih dolžnosti in pravic. Cilji usmerjenega izobraževanja so tudi svobodne odločitve mladih, da nadaljujejo s šolanjem ali spremenijo smer.

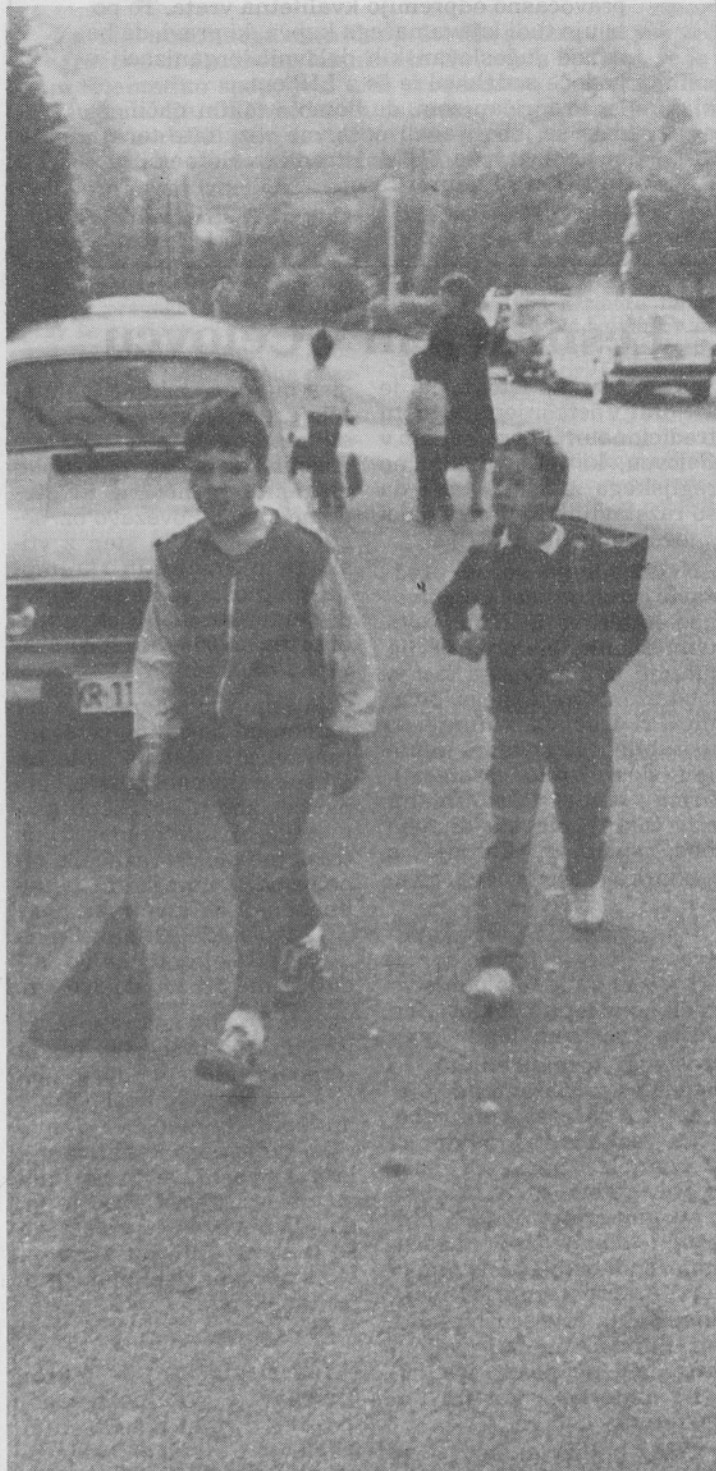
Društveno vrednotenje izobraževanja še ni splošen pojav, ki naj bi bil razširjen med ljudmi. Izobraževanje tudi ne sme biti samo sebi namen. Na vrednotenje izobraževanja vplivajo različni faktorji. V naših družbenih razmerah je vpliv socialnega izvora in stališč staršev do izobraževanja največ pri ljudeh s srednjo izobrazbo. Raziskave kažejo, da na visoki šoli uspejo mladi le z močno motivacijo in ne zato, ker bi jih nekdo prisilil v to.

Naše vrednotenje izobraževanja lahko na mladega človeka deluje kot vzpodbuda ali kot zavora. Tako študenta za dokončanje študija ženejo lastni interesi in zanimanje za neko stroko.

Dvomesecnih počitniških dni so bili deležni le učenci, učitelji pa so se v avgustu pripravljali na učne programe, ki določajo poleg vzgojnoizobraževalnega dela širok krog dejavnosti. Učenci se lahko izpopolnjujejo na raznih področjih interesnih dejavnosti.

V mesecu avgustu je potekal po šolah dopolnilni pouk za tiste, ki težje dojemajo učno snov. Le tako bodo lažje spremljali redno učno snov v šolskem letu.

Delo učiteljev ni lahko, tega bi se morali tudi starši posebej zavedati. Šola ne more nuditi tudi vse potrebne vzgoje. V tesni povezavi učitelji-starši bomo lahko pričakali, da bo naš ukaželan otrok dosegel uspehe. Z veliko mero dobre volje, vztrajnega potrpljenja in privzgojenih učnih navad se bodo še tako slabi učenci dokopali do dobrega znanja. Čudeži pa se ne dogajajo in tudi tista stara izmišljotina: »našega ima na piki« je iz trte zvita.

Ob začetku novega šolskega leta bi rada zapisala veliko resnico: vsak otrok je naše bogastvo, nekega dne nas bodo nasledili na delovnih mestih in zato sta trud in vzgoja, ki ju namenimo našim otrokom, bogato plačana.

Vesna

Izvoz vhodnih vrat v Avstrijo

Izvoz vhodnih vrat v Avstrijo se iz leta v leto povečuje. Od 490 vrat, izvoženih v letu 1984 smo izvoz lani povečali za 21 % (na 593 kom), letos pa se bomo približali številki 1000. Marsikdo bo dejal, da so to majhne količine, vendar moramo upoštevati, da je trgovanje z avstrijskimi kupci izredno težavno. Res je, da se v Avstriji dosegajo precej višje cene kot v drugih deželah zahodne Evrope, vendar kupci poleg konkurenčne cene in kvalitete zahtevajo še točne dobavne roke. To pa je tisto, s čimer se lahko zaposleni v TO Mojstrana pohvalijo, kajti z resnim iz zavzetim delom skrbijo, da pravočasno odpremiijo kvalitetna vrata. To potrjuje tudi izjava našega kupca, ki pravi, da bo izmed jugoslovanskih delovnih organizacij v bodoče sodeloval le še z LIP-om.

Prepričan sem, da bomo s takim načinom dela še izboljševali poslovne rezultate ter da bo delež izvoza TO Mojstrana v celotnem izvozu LIP-a še naprej rasel.

Primožič

Lesni sejem v Celovcu

Kot že vsako leto doslej je bil tudi v letošnjem avgustu tradicionalni Lesni sejem v Celovcu, ki pa je izključno regijskega značaja, tako da so razstavljali le proizvajalci s tega območja Avstrije.

Najštevilnejše so se predstavili proizvajalci pohištva, med katerimi je firma »Johann Ebenhofer« predstavila kuhinjo iz masivnega lesa s poudarkom naravnega bivanja. Pri izdelavi kuhinje so uporabljeni le naravni materiali (les, lepilo, premazi). Firma Möbel Schöffmann prav tako proizvaja dnevne sobe, spalnice, kuhinje s poudarkom naravnega bivanja.

Izdelovalcev t. i. »Biopohištva« se je predstavilo še nekaj, s tem da je bilo pohištvo izdelano iz lepljene troslojne plošče (naravno lepilo brez prostega formaldehida) in obdelano z naravnimi premazi kot je raztopina čebeljega voska itd. Najvidnejši proizvajalec naravnih barv je prav gotovo AURO, ki ima v svojem proizvodnem programu dokaj širok asortiman. Tudi ostali proizvajalci barv in premazov (Henelit, BonaKemi, Livos, Kettendor, Bondex) imajo v svojem programu »Umwelt freundliche materiale« kot jih oni imenujejo.

Poleg pohištvenikov se je predstavilo tudi nekaj proizvajalcev oken in vrat z dokaj kvalitetno in raznoliko površinsko obdelavo.

Firma Wolf je prikazala lesene konstrukcije, in sicer

sistem s kovinskimi zaplatami (krempeljaste plošče). Sistem omogoča povezavo več lesenih tramičev v stenske elemente za nosilne in predelne stene. Povezavo oz. sestavo nosilcev in sten z vtiškanjem kovinskih »krempeljastih plošč« so na sejmu tudi demonstrirali. Sistem naj bi prinašal 50–70 % prihranka na hlodovini.

Poseben poudarek je bil namenjen lesenim ploščam (naravne lesene plošče, masivne lesene plošče, bio plošče, kot jih različno poimenujejo). Gre predvsem za troslojne plošče različnih debelin od 9 mm (te bi lahko imenovali že furnirske plošče), pa vse do 42 mm. Dolžine se gibljejo od 150 do 500 cm, širine od 100 do 300 cm.

Skratka, velik izbor plošč, ki jih odlikuje predvsem to, da so povsem lesene, da so zlepljene z zdravju neškodljivimi lepili, da omogočajo uporabo tudi manj kvalitetnega lesa, ker zahteve po nosilnosti niso visoke. Važno je le, da so grče povsem vrasle, da so tako srednji kot zunanja sloja povsem zlepljena v monolitno celoto.

Jugoslavija se je tokrat predstavila zelo posrečeno, in sicer z enim pohištvenim izdelkom — stolom, katerega razvoj je bil prikazan z muzejskimi primerki, pa vse do današnjih modernih oblik.

MM

TOZD Mojstrana

Če hočemo, da so izdelki kvalitetni, morajo biti rezila dobro nabrusena

Rekonstrukcija žagalnice v TO Tomaž Godec

S pripravljalnimi deli za rekonstrukcijo žage in obratovanje v tem času smo pričeli v mesecu aprilu. V žagi je bilo najprej potrebno urediti odprtino in ustrezne transportne naprave, da je obratovanje polnojarmenikov nemoteno potekalo. Za skladanje žaganega lesa smo začasno namestili dvizne mize z ustreznim podestom pod betonsko lopo na rampi. V tem času je bil pri polnojarmeniku HD 71 zamenjan voziček pred njim z novejšim, tako da jarmenikov ni več na vozičku, temveč v kabini, od koder daljinsko opravlja z vozički in polnojarmenikom.

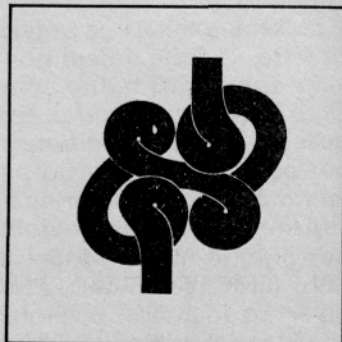
V mesecu maju smo demontirali transportne naprave v sortirnici, da je lahko gradbeno podjetje začelo s podiranjem stoga in sortirnice.

Novi del žagalnice je železobetonske skeletne izvedbe, vmesne odprtine pa so zazidane z opeko. Strešna konstrukcija je lesena iz lepljenih nosilcev, povezana z jeklenimi vezmi. Pokrila je s TRIMO kritino, ki sestoji iz dveh plasti valovite aluminijum pločevine, vmesni prostor pa je zapolnjen s penasto izolacijsko maso.

Gradbena dela so v grobem dokončana, začeli smo že montirati avtomatske skladalne na-

prave Springer. Montaža te skladalne naprave naj bi predvidoma trajala šest tednov. V tem času naj bi se izdelale transportne naprave za transport desk od polnojarmenikov do skladišča naprave. Začela so se tudi zemeljska dela za transportne naprave, transport hlodov pred žago. Tod je bilo treba odstraniti ves odvečni material do globine 0,5 m pod robom bazena. Ker je na tem mestu betonska plošča s točkovnimi temelji za stroje in transporterje, je bilo treba prostor nasuti z gramozom in ga utrditi. Načrtujemo, da bodo gradbena dela dokončana v mesecu oktobru.

Franc Bijol

Za varnost in mir sveta

Glavno mesto Zimbabveja — Harare je bilo letos v začetku septembra gostitelj 8. srečanja neuvrščenih dežel sveta. Od prvega srečanja v Bagdadu je minilo četrto stoletje. Vsa srečanja povezuje skupna nit: sodelovanje pri urejanju svetovnih zadev in zastopanje interesov vsega človeštva.

Najvažnejši cilji, ki jih imajo neuvrščeni, so: boj proti kolonializmu, tehnološki prevladi, za mirno razreševanje svetovnih zadev in za razorožitev.

Zimbabve je najmlajša afriška neuvrščena država, na čelu z Mugabejem je izbojevala neodvisnost na podlagi svojstvenega protikolonialnega boja. Jug Afrike je še vedno v središču pozornosti, kjer je suženjski red in izkoriščanje človeka po človeku sramota za konec 20. stoletja. 8. srečanje slavi svoj 25. jubilej, v svojih temeljnih načelih opozarja svetovni vele-sili na popuščanje napetosti. Pokojni predsednik Tito je dejal, da je gibanje neuvrščenih vest vsega človeštva, nenehna tekma za oborožitev se mora jenjati.

Varnost in mir pa sta osnovna temelja, ki omogočata človeku ali neki deželi, da lahko svobodno živi in dela. Le tako je zagotovljena jasna prihodnost.

Leta 1961 so se na prvem srečanju neuvrščenih dežel zbrali delegati iz raznih dežel sveta v našem glavnem mestu Beogradu. Prva leta po vojni se je porušena domovina obnavljala in tako so bili avtomobili pri podjetjih zelo redki.

Med delovnimi organizacijami, ki so posodile službene avtomobile, je bil LIP — naša DO. Delavec iz DSSS — Kristan Tonček se še prav dobro spominja, kako je vozil z našim službenim avtom družino predsednika Sukarna (iz Indonezije): hčer in sina. Obiskovali so razne znamenitosti Beograda in okolice. Užival je gostoljubnost in se med tujimi gosti prav prijetno počutil.

Nikakor se ne bi hvalili preveč, vendar z gotovostjo lahko trdimo, da je tudi naša DO storila nekaj dobrega pri uresničevanju skupnih ciljev.

Vesna

Večina mladih se vozi na šolanje v druge občine

Po zadnjih podatkih izobraževalne skupnosti obiskuje razne šole usmerjenega izobraževanja iz radovljiške občine okoli sedemsto učencev in učenk. V Šolskem centru za gostinstvo in turizem na Bledu je prostora (pa tudi potreba) le za manjše število mladine, prav tako v dislociranem oddelku ekonomske smeri matične šole iz Kranja, ki ima prostore v Radovljici. Zavoljo te-

ga se mora večji del šolarjev voziti v šole v drugih občinah, predvsem v Kranj in na Jesenice ter nekaj tudi v Škofjo Loko in celo v Ljubljano. Nič čudnega torej, če ta mladina, ki prebije skoraj cel dan izven domačega kraja, praktično preneha z vso interesno in družbenopolitično dejavnostjo v okviru ZSMS, ali društev v svojih krajevnih skupnostih.

Študij ob delu

Ob uvajanju usmerjenega izobraževanja je bilo poudarjeno, naj bi študij ob delu in iz dela postopoma postal prevladujoča oblika študija v skladu z zamislijo o stalnem izobraževanju delavcev. Pomembno vlogo naj bi pri tem prevzele delovne organizacije, ki bi poleg štipendiranja tako zagotovile tudi strokovnjake, delavcem pa pravico do izobraževanja.

Za naše gospodarstvo je značilno, da je neučinkovito na zunanjih tržiščih. Z nenehnim večanjem cen našim izdelkom nismo več konkurenčni. Bolje organizirani gospodarski sistemi nas učinkovito izrivajo iz mednarodne delitve dela, za kar smo v veliki meri sami krivi. Naša ekonomska politika premalo vzpodbuja dobro delo. Če se hočemo učinkovito vključiti v mednarodno delitev dela, moramo vedeti, da so take težnje uresničljive le tedaj, če se vsak delavec zaveda, da so ti skupni cilji dosegljivi le s stalnim negova-

njem vzgoje posameznika, da je vzgoja največji vir moči vsake družbe in da morajo biti vedno priučujoča delovna disciplina, odgovornost in kakovostno načrtovana kakršnakoli akcija.

Velik pomen dobiva permanentno izobraževanje zaposlenih.

Po uvedbi usmerjenega izobraževanja se je število zaposlenih, ki so se izobraževali ob delu, močno zmanjšalo. Zadnje čase zopet narašča, kar je vzpodbudno za izboljšanje kvalifikacijske strukture zaposlenih.

V naši delovni organizaciji trenutno študira ob delu 20 zaposlenih na srednjih, višjih in visokih šolah. Na srednjih šolah redno izpolnjujejo šolske obveznosti in dosegajo dobre rezultate. Na višjih in visokih šolah kandidati tudi dosegajo zadovoljive rezultate, razen nekaj izjem,

ki so študij zelo zavlekli.

Pričakujemo, da se bodo vsi, ki so se odločili za to obliko izobraževanja, potrudili in poskušali čimprej izpolniti svojo obveznost do delovne organizacije, ki jim je omogočila tako obliko izobraževanja.

Blažević

Naraščajoče število požarov terja večjo požarno preventivo

Zavoljo nenehnega naraščanja števila požarov in vse večje ogroženosti družbene lastnine in človeških življenj, se je s to problematiko spoprijelo tudi predsedstvo Zveze sindikatov Jugoslavije. Občinskim in osnovnim organizacijam sindikata je naložilo, da temeljito razčlenijo razmere na področju požarne preventive in zaščite na svojih območjih oz. delovnih organizacijah.

Požari v Jugoslaviji že predstavljajo resen družbeni, ekonomski in varnostni problem, o čemer se sicer veliko govori in piše, a pravega učinka pravzaprav še ni videti. To dokazujejo podatki o lanskoletnih in letošnjih požarih. Rdeči petelin nezadržno golta tisoče hektarov priobalne makije in gozdove, ki so naravni okras naše obale in nepogrešljiva brana pred erozijo najbolj izpostavljenih obdelovalnih obalnih površin. Še bolj dramatične pa so posledice požarov v naših delovnih organizacijah — proizvodnih obratih in skladiščih.

Da je ta nepredvidljiva nesreča res vredna več pozornosti vseh nas, naj nam obudijo vest naslednje številke, ki naj ponazorijo vso razsežnost problematike in spodbudijo k še večji budnosti in pripravljenosti.

V letu 1985 je bilo v Jugoslaviji kar 14 tisoč požarov, ki so povzročili 22 milijard (novih) dinarjev škode. Življenje je izgu-

bilo kar 142 ljudi, 650 pa jih je bilo poškodovanih. Prenekateri od teh bodo ostali dosmrtni invalidi!

V letu 1986 razmere na tem področju niso nič boljše. Samo v prvih treh mesecih so našli že 2.500 požarov, pri čemer je nastala neposredna materialna škoda v vrednosti 17,5 milijarde din. To pa je že več kot dve tretjini skupne škode iz prejšnjega leta. Če pa dodamo neposrednim škodam pri požarih še posledice teh požarov, lahko ugotovimo, da Jugoslavija izgubi letno okoli 2,5 % nacionalnega dohodka!

Cepprav je v naši republiki protipožarna organizacija, zahvaljujoč zlasti stoletni tradiciji, ki jo izredno uspešno prenašajo naša prostovoljna gasilska društva, zagotovo ena najbolj učinkovitih, se ne bi smeli uspravati. Zategadelj je akcija Zveze sindikatov Jugoslavije vsekakor vredna naše pozornosti in jo bomo tudi vsestransko podprli — v skupnem in lastnem interesu!

Skupna disciplinska komisija je izrekla naslednje ukrepe:

V TO TOMAŽ GODEC

Prenehanje delovnega razmerja

- Jožetu Čudnu (pogojno za 3 mesece)
- Antonu Mencingerju (pogojno za 6 mesecev)

V TO REČICA

Denarna kazen

- Ibru Hadžiću (3 %)

Prenehanje delovnega razmerja

- Darinki Gabršček
- Rajku Žemva
- Albini Pirc (pogojno za 1 leto)
- Francu Pretnarju (pogojno za 1 leto)
- Janku Tonejcu (pogojno za 1 leto)
- Dušanu Krničarju (pogojno za 6 mesecev)
- Muharemu Felihu (pogojno za 3 mesece)
- Darku Megliču (pogojno za 3 mesece)

V TO PODNART

Prenehanje delovnega razmerja

- Jožu Žnidaršiču
- Ivanu Šmitu (pogojno za 6 mesecev)

V TO FILBO

Denarna kazen

- Janku Jensterlu (2 %)
- Francu Rozmanu (3 %)

Srečanje na Seči

4., 5. in 6. septembra letos so se upokoјenci, borci, aktivisti in interniranci LIP Bled zopet srečali na Seči v našem počitniškem domu. Lani ob tem času so bili tod zelo zadovoljni, tako so se letos želje spet izpolnile. Udeležencev za dvodnevni izlet je bilo 140, za enodnevni pa 25. Prevoz je bil organiziran s 4 avtobusi: 4. in 5. IX. so se srečanja udeležili upokoјenci iz Bohinja, 5. in 6. IX. pa z območja Podnarta, Mojstrane in Bleda. Vožnja proti slovenski obali je prav prijetno potekala, za kratek čas so se ustavili ob avtocesti pri Postojni in si ob obali ogledali mesto Piran. 5. septembra pa je nastopil slovesen del srečanja upokoјencev oziroma vseh udeležencev. V kulturnem in zabavnem programu so jim krajšali čas fantje iz območja Zasipa, ki sestavljajo LIP-ov oktet ter člani instrumentalnega ansambla, ki je vesele in razigrane viže igral prav do ranega jutra. Naši gostje na Seči so pokazali, da dosti zdržijo, da leta niso važna in da je človek toliko star, kolikor se počuti. Glasba je splošnemu vzdušju dodala poseben čar, udeleženci so oživaljali spomine na skupne delovne poti in ob prijetnem kramljanju je čas prehitro mineval. Prisrčni pozdravi in stiski rok so ob slovesu izžarevali prijateljstvo, ki se je kalilo v boju, izgnanstvu in delu.

Kam naslednje leto? Ostale so želje, da zopet k našemu Jadranu v lepi dom na griču. Če bo vse prav, se zopet vidimo tam, kajti vsako srečanje utrjuje vezi prijateljstva in potrdi našo hvaležnost delavcem, ki so postavljali temelje naši delovni organizaciji.

Vesna

Pohvaliti je treba vse zaposlene v počitniškem domu na Seči, ki so se trudili, da so vsem napravili kar najprijetnejši dopust.

NAŠI LJUDJE

Franc Sitar

Tako kot ponavadi je bilo tudi tokrat Franca težko pripraviti k pogovoru. Vsi, ki ga poznamo, namreč vemo, da mu gre, boljše kot besede od ust, delo od rok. Razgovori se le, ko steče pogovor o našem delu, težavah in predvsem odnosu do dela. Takrat njegove besede največkrat niso nežne, kajti boli ga malomaren, nezainteresiran odnos nekaterih sodelavcev do dela, materiala, strojev in nasploh do problemov, s katerimi se vsakodnevno srečujemo. Tak odnos je njemu tuj in ga ni nikoli razumel. Ko sem mu obljubil, da ga ne bom preveč hvalil, ker se boji, da bi kdo razumel to kot samohvalo, se je omehčal in začel pripovedovati o sebi.

Rodil se je v Ljubnem, kjer vseskozi živi. Oče in stari oče sta bila kolarja, zato je samoumevno, da se je tudi Franca izučil za ta poklic. Nekoč je bila to cvetoča obrt, ki pa je z razvojem mehanizacije in avtomobilizma pričela vse bolj zamirati. Ker tudi družba po vojni ni ravno podpirala privatne dejavnosti, je moral obrt opustiti.

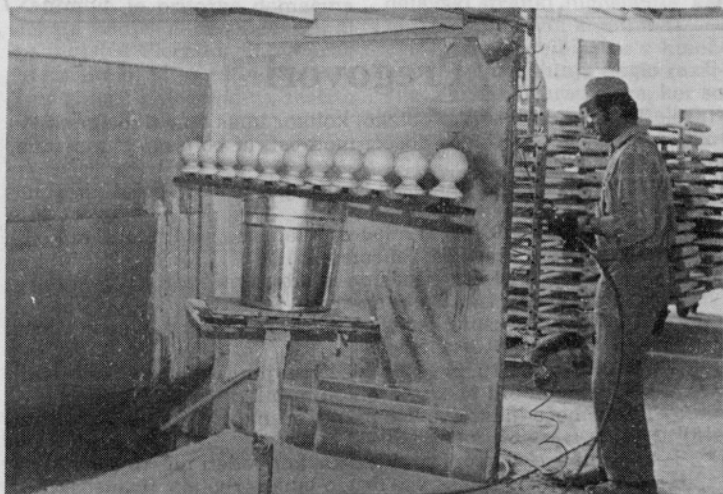
Zaposlil se je na žagi v Podnartu kot izmenovodja, sodeloval pri gradnji obrata na Lancovem in nato postal vzdrževalec. Ko govori o tistih časih, je očit-

no, da se jih rad spominja, čeprav takrat ni poznal delovnega časa, nedelj in praznikov. Zadovoljstvo mu daje zavest, da je velik del svojega znanja in volje vgradil v nekaj koristnega. Služba mu je tudi danes, ko ni več mlad, najpomembnejša obveznost. Na pol v šali sicer prizna, da mu to prav pride, ko odklanja »stranke«, ki bi rade, da jim v domači delavnici naredi ali popravi to in ono, vendar potihem le razmišlja, da bo treba izpreči. Doma ima nekaj polja in živine, ki ne morejo biti vedno na drugem mestu pa še veliko veselje ima s kmečkimi opravili. Pravi, da se ob takem delu najbolj sprost in pomiri.

Še eno veliko veselje in obveznost ima Franca. Gasilstvo. Tudi tega je podedoval po očetu. Angažiran je tako v gasilskem društvu v Ljubnem, kjer je že osemindeset let blagajnik, kot tudi v industrijskem gasilskem društvu v naši temeljni organizaciji. Je predsednik društva, če je treba pa tudi strojnik, vzdrževalec, gospodar in še kaj. Za ta razgovor sem ga zmotil ravno, ko je pregledoval gasilne aparate.

Ko sva končala razgovor, mi je še enkrat naročil, naj nikar preveč ne napišem in naj ga preveč ne hvalim. Upam, da sem mu ustregel, saj sem skušal poudariti le tistih nekaj glavnih stvari, s katerimi se ukvarja. Kar bi napisal več, bi bilo le naštevanje kaj vse je še naredil. To pa mu gotovo ne bi bilo všeč.

Jure R.

Lakiranje pohištva

Turizem — smo ljudje?

Takšno geslo nedvomno vsebuje globoko misel. Pri nas imamo vse pogoje za turistično dejavnost, saj naša domovina ponuja domačim in tujim gostom različne naravne lepote: od planin, gora, dolin in morja. V zadnjih letih smo se nekoliko osvestili, da turist ne bo zadovoljen samo s sobo in hrano. To je vse kakor premalo. Potrebno jim je pokazati naše kulturne in zgodovinske spomenike, stare navade ter običaje, jim nuditi zanimivo razvedrilo. Da se ne bodo dolgočasili, jim je potrebno počitnice poživiti.

V dnevnem časopisju so namenili nekaj vrstic prireditvam v Portorožu sredi meseca avgusta letos. Imeli smo dovolj priložnosti opazovati spretnosti padalcev, praznično razsvetljavo, razstavo velikanske torte in drugo. K pisanju pa me je vzpodbudil dogodek oziroma prireditev tekmovanja — Extempore 86, oblikovanje v mivki na portoroški plaži. Malo za šalo, malo zares sem se prijavila k tekmovanju. Od 9. ure pa do 16. popoldan smo domači in tuji gostje gnetli in zalivali različne figure. Člani žirije so z zamudo ogledovali naše izdelke, mi pa smo meni nič, tebi nič kar čakali in čakali. Vse nas je mučila radovednost: kakšni so rezultati? Osem srečnikov med 17 udeleženci bo prejelo vablivo nagrado. Nihče pa ni z besedo omenil, kdaj in kje bomo zanje zvedeli. Če ne bi bilo v mojem značaju, da sem precej »sivna« in natančna, bi kmalu zapustila prizorišče. Končno mi je tovarišica iz organizacijskega odbora povedala, da imamo prost vstop za folklorno prireditev tistega dne ob 21. uri v portoroškem avditoriju. Ob polenaj-

stih zvečer smo se seznanili z rezultati našega celodnevnega truda. Ugotovila sem, da kulturnim in turističnim delavcem še precej manjka do popolne organizacije.

Istega dne sem doživela neprijeten pogovor z natakarnjem na plaži nasproti Metropola. Sinu sem hotela kupiti sladoled. »Ga nimamo«, je dejal natakarn. »Kako da ne, v koritih jih vidim, sladolede vseh vrst«, sem mu odločno odgovorila. »Če so pokrita s prtom, tedaj ga nimamo«, je trdo dejal in se obrnil k drugi stranki. »Krasno, kar v časopis vas bom dala!« sem zaklicala med vrati in odšla drugam. Tam me gotovo ne bodo videli več.

Podobna situacija se je pripetila prijateljici, ko sta s fantom v restavraciji ob lucijski plaži zvečer prosila za nekaj osvežilne pijače. Natakarn jima je povedal naslednje: »Ali vama ne gre v glavo? Ko je muzike konec, je s pijačo tudi!« Seveda je na obvestilu pisalo grugače.

Ena največjih zanimivosti v letošnji poletni sezoni pa je bil v Portorožu gotovo pajek za odvoz avtomobilov. Komunalna delovna organizacija je gotovo dosti zaslužila, a za turizem je to več škode kot dobička. Tujcem se je takšno ravnanje prav uprlo in marsikateri ne bo več obiskal tega kraja. Mislim, da bi problem parkiranja rešili na enostavnejši način.

Pa še vprašam: turizem — ali smo res ljudje? ali zgolj roboti, ki se brez prave vljudnosti postavljajo za pulti in togo zrejo predse? Veliko so že pisali o tem. Nisem si mogla kaj, da ne bi izrekla kakšno ostro bodico zoper naše nekatere turistične delavce.

Vesna

Preteča ogroženost smreke v naših gozdovih

Po podatkih na osnovi raziskav, ki jih je nedolgo tega opravila biotehnična fakulteta v Ljubljani, je ogroženost smreke v gozdovih na območju Gozdnega gospodarstva Bled 18,9-odstotna, zelo ogrožene pa je 5,3 odstotkov in v propadanju 5,4 odstotke vseh smrek.

Po teh raziskavah, ki veljajo za vso našo republiko, pa je ogroženost na našem območju nekaj odstotkov izpod poprečja ogroženosti smreke v Sloveniji, kar pa nam navzlic temu ne bi smelo biti vseeno.

Spodbuden delež drobnega gospodarstva

Po podatkih Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko v Kranju, je drobno gospodarstvo v občini Radovljica po doseženemu družbenemu proizvodu v celotnem gospodarstvu občine, med vsemi petimi občinami na Gorenjskem najbolj udeleženo.

Drobno gospodarstvo v naši občini prispeva delež v družbe-

nem proizvodu kar 10,4 odstotke. Za primerjavo naštejmo še delež drobnega gospodarstva v drugih občinah: Jesenice 8,7, Tržič 7,4, Kranj 6,1 in občina Škofja Loka 5,6 odstotka. Poprečje skupnega deleža drobnega gospodarstva na Gorenjskem znaša v družbenem proizvodu 7,2 odstotka.

Žičnice v naši občini

V naši občini, kjer si turistični delavci že desetletja prizadevajo podaljšati turistično sezono tudi v zimskem času, se je t. i. turistična infrastruktura kar krepko izboljšala. Po zadnjih po-

datkih v občini deluje zdaj že 12 vlečnic, 6 sedežnic, ena nihalka, ali skupaj 18 žičnic z zmogljivostjo 15 tisoč potnikov na uro, ki jih pripeljejo na 40 km dolgih progah.

Množičen obisk »Velike puntarije« na Koroškem

Poročali smo že, da je avgusta Slovenska prosvetna zveza iz Celovca, v sodelovanju z nekaterimi slovenskimi igralci z Gorenjske, organizirala množično gledališko predstavo po literarni predlogi Bratka Krefta »Velika puntarija«. V režiji domačega režiserja in igralca Marijana Srenca, se je na petih predstavah v naravnem okolju v Spodnjih Vinarah pri Šentprimozu v Podju ni predstavilo blizu sto igralcev

in statistov ter številnega pomožnega osebja. Vseh predstav pa se je po podatkih organizatorjev udeležilo nad 4500 gledalcev, med njimi kar veliko iz obmejnih slovenskih občin (dosti več iz jeseniške kot radovljiske). Ob tem kaže opozoriti, da so na Jesenicah organizirali v okviru ZKO skupinske obiske, v Radovljici pa žal ni bilo nikogar, ki bi prevzel to nalogo — kljub velikemu poprašanju?

TVD Partizan Gorje slavi 65-letnico obstoja

Sočasno s proslavo krajevnega praznika in 45-letnico vstaje v KS Gorje, so proslavili tudi 65-letnico obstoja in uspešnega dela TVD Partizan Gorje. V šestih športnih sekcijah tega društva je vključeno že nad tristo krajanov, pretežno mladine, ki se močno uveljavljajo zlasti v smučarskih tekih in odbojki. Tekalci na smučeh, ki jih je vzgojil znani slovenski tekmovalac in državni reprezentant, pred leti umrl Lovro Žemva, so tudi zdaj v samem jugoslovanskem vrhu, odbojkarice paasedajo sedmo mesto na tabeli slovenske odbojarske lige.

Posebno velja pohvaliti prizadevnost članov TVD Partizan

Gorje pri organizaciji množičnih rekreativnih in sindikalnih športnih iger. Omenimo samo tradicionalni nočni tek ob baklah, tekmovalstvo v počastitev Mrtvega bataljona na Pokljuki in za alpski pokal v biatlonu.

Tudi sicer so gorjanski Partizanovci zelo delavni, kar pričajo poročila o prostovoljnih akcijah, v katerih jim pomagajo tudi drugi krajan. Lani so zgradili večnamensko asfaltno ploščad. Načrtujejo tudi obnovo svojega doma v Gorjah ter izgradnjo drvarnice pri koči v Kranjski dolini; morda pa tudi odbojarsko igrišče? Že septembra pa namestavajo ob ploščadi v Gorjah urediti teniško igrišče ter dvostezno balinišče.

Protest krajanov Bohinjske Bele zalegel

Ko je že vse kazalo, da bo nova obvozna cesta pod Bohinjsko Belo povsem odrezala to naselje od rednih avtobusnih zvez, zaradi namere avtobusnih prevoznikov, da postavijo postajališče na novi cesti, so se slednji morali podrediti splošni zahtevi krajanov, da ostanejo postajališča v vasi; torej tam kjer so bila.

Morda do tega ne bi prišlo, če se ne bi krajevna skupnost in

krajevna organizacija SZDL odločila za zbor občanov, kjer so vabljenim predstavnikom Alpe-toura in Integrala jasno dali na znanje, da ne bodo dovolili ukinitve sedanjih postajališč. Predstavnik obeh avtobusnih podjetij sta hočeš, nočeš, morala obljubiti, da bosta zagotovila prevoz skozi staro vaško nase-lje.

V Radovljici gradijo invalidsko delavnico

Pri Domu dr. Janka Benedika v Radovljici gradijo prizidek, v katerem bo invalidska delavnica za oskrbovance doma in Zavoda Matevža Langusa iz Kamne gorice. Naložba sodi v program zaposlovanja delavcev — invalidov pod posebnimi pogoji v letu 1986.

V delavnicah na površini 156 kvadratnih metrov bodo lahko zaposlili vse dosedanje invalide na vozičkih in še 12 gojencev, ki so do sedaj delali v skrajno neprimernih prostorih. Vrednost investicije cenijo na okoli 17,5 milijonov din.

Slabe prostorske možnosti za kulturno dejavnost

Čeprav imamo v naši občini kar 19 kulturnih oz. društvenih domov, v katerih se odvija kulturna dejavnost, pa te zmogljivosti v večini ne morejo zadovoljivo izpolnjevati svoje funkcije.

Od vseh domov, kjer se lahko prirejajo večje in zahtevnejše

gledališke, koncertne in folklorne predstave, ustrezajo prostori le v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici, kjer imajo primeren oder in spremljajoče prostore. Žalostno je predvsem dejstvo, da niti občinsko središče Radovljica ne premore ene večnamenske dvorane z odrom.

Turistični utrinek z Bleda

Sanjavi september

Septemberski dnevi sanjavi...

Veter v travi liste preštev.

Toplo sonca polja zori,
že po zrelih sadovih diši.

Se jabolka barvajo rdeče,
je šipek rdeč kakor kri.

Prihaja jesen, potihno, boječe...

Poletje se umika kot da trepeče.

Dnevu krajšajo se ure, hitro
se zmračí, vedno daljše so noči.

Z vetrom poslavljajo se ptice,
nekam daleč odhajajo na jug...

Po bregéh se zbirajo goste
meglice, v kozolcih otava diši.

Septemberski dnevi sanjavi
prinašajo toploto in hlad,
lepi so kakor pesem, ki jo imaš rad!

Vesna

Pregovori

- Ureži si tako veliko obleko, kolikor imaš blaga. (belgijski)
- Za človeka, ki hoče doseči modrost, ni boljšega samostana, kot je njegova hiša. (arabski)
- Močnejša ko je ljubezen, močnejša je tudi bolečina. (burmanski)
- Bilo bi čudovito, ko bi mladost znala vse, kar zmora, in ko bi starost zmogla vse, kar zna. (burmanski)
- Jezik nima kosti, vendar pa lahko zlomi kosti. (bolgarski)
- Največja umetnost je prav živeti. (ameriški)
- Človek, ki uresniči polovico svojih želj, podvoji svoje skrbi. (ameriški)
- Pameten je tisti, ki ve čim več o majhnih stvareh. (ameriški)
- Kdor neha biti prijatelj, nikoli ni bil. (francoski)
- Kdor hoče imeti dober dan, naj ga napolni z delom. (francoski)
- Vedeti vse, pomeni prav toliko, kot vedeti nič. (francoski)
- Če je srce dobro, se vse drugo lahko izboljša. (francoski)

Zbrala Lojzevec Marjana

Zanimivosti iz bohinjskega kota

Že pred prvo svetovno vojno so mislili na lepšo ureditev Bohinja, posebno na jezersko kotlino. Upravičena so prizadevanja za izdelavo regulacijskega in zidalnega načrta.

Iz raznih zapisov ugotovimo, da je 23. 9. 1930 ban Dravske banovine ing. Dušan Sernec zahteval od občine v Srednji vasi, da se predloži regulacijski načrt. Načrt pa je predvideval pozidavo okoli bohinjskega jezera in zato ni bil nikoli uresničen. V letu 1933 so izdali odločbo, da bo regulacijski načrt delo banske uprave, tehnične službe. Glavni dve zasnovi v načrtu sta vsebovali: pogled na jezersko gladino in okolje cerkve sv. Janeza mora ostati nedotaknjeno. Za pripravo programa je bila imenovana komisija, ki so jo sestavljali višji uradniki banske uprave. Na javni obravnavi so zasnove regulacijskega načrta potrdili. Glede izgleda »bohinjske hiše« so si bili nasprotnega mnenja, kakšen arhitekturni in estetski slog naj ohrani. Zedinili so se, naj bi hotelske objekte postavljali na griču za vilo Pirc in ob Zlatorogu. Dr. Pretnar je posebej opozarjal na estetsko stran gradnje ter se zavzel, da kmetje zemlje ne smejo izgubljati. Dr. Petrič pa je posebej opozoril na dobre pogoje za turizem v Bohinju. Sreski načelnik dr. Vrečar je opozoril na gradbene predpise, dovoljenja naj bi izdajali le na sreskem načelnstvu, ne na občinah.

24. 4. 1940 pa je na osnovi teh razprav takratni ban odobril izdelavo regulacijskega načrta. Zanimiva je pritožba domačina Jožeta Sodja, ki se je zavzemal za mojstra Plečnika. In če prav premislimo, bi se ta veliki mojster gotovo potegoval za zaščito in razvoj Bohinja.

Kakšna pa je zgodovina bohinjske obrti? Včasih je bila obrt tod zelo bogato razvita. Najbolj številne obrti so bile: čevljarstvo, krojaštvo, šiviljstvo, žagarstvo itd. Razvoj turizma pa je prinesel še poklice kot so: trgovce, slaščičarje, izvoščke in gostilničarje. Redka je bila trgovina s čebelami. Leta 1903 je vpisano v registru ime Janeza Strgarja iz Bitenj, ki se je ukvarjal s prodajo čebel. Za prevoz z avtomobili in avtobusi je poskrbela družba Triglav. Današnji register kaže, da so mnoge obrti v Bohinju izumrle. Struktura in organiziranost našega gospodarstva se je spremenila, družbeni sektor je zajel veliko dejavnosti. Zasebne obrti ne bi smeli zane-marjati.

Zanimiva je tudi politična slika Bohinja. Ako prelistamo zgodovino, vidimo politične boje in strankarsko razdvojenost. Bohinj je bil razdeljen na dve občine. Po letu 1892 se je v Bohinju kazala katoliška usmerjenost. K temu je pripomogla duhovščina, ki se je ljudem približala z ustanovitvijo prosvetnih katoliških društev ter posojilnic. Prirejali so razne izobraževalne gospodarske tečaje. V obdobju pred prvo svetovno vojno so bili v ospredju boji med klerikalci in liberalci kakor povsod na Kranjskem.

Socialisti so se v Bohinju organizirali leta 1919. Ustanovili so podružnico Jugoslovanske socialistične demokratične stranke. Bila je levo usmerjena in se je pridružila leta 1924 Nezavisni delavski stranki Jugoslavije, katero so ustanovili komunisti.

Napredne ideje so se v kmečkem okolju Bohinja naglo razširile. Verjetno zaradi tega, ker so Bohinjci hodili na delo v železarno na Jesenice. Po prepovedi komunistične stranke so se tudi v Bohinju umaknili v ilegalno. Organizirali so se v SKOJ. Vodili so celo povezavo med CK, ki je bil tedaj na Dunaju in med komunisti v domovini. Udeleževali so se konferenc in sestankov. Ko je SKS ustanovila Zvezo kmečkih fantov in deklet, so se povezali z mladinsko organizacijo. Začel je delovati Tomaž Godec, leta 1938 so priredili veliko bakljado. Bohinjci so se pripravljali na odpor.

Božo Benedik
(se nadaljuje)

Upokojili so se

v TO Tomaž Godec

MARIJA SELAN

se je zaposlila v TO v obratu opažnih plošč v letu 1961. V petindvajsetih letih je opravljala različna dela, nazadnje kot sestavljalka plošč. Svoje delo je opravljala z veseljem, vendar ji je bolezen načela zdravje — vedno težje je prenašala napore težkega dela v opažnih ploščah. Čeprav si je prizadevala, je ugotovila, da dela v oddelku opažnih plošč na zmoro več, zato se je odločila za upokojitev.

Vsi sodelavci želimo, da bi se v pokoju dobro počutila in bi nas večkrat obiskala v temeljni organizaciji.

Bohinjski raj

Bohinj, ti lepi kraj!

Zame si poseben raj.

Ko vidi moje te oko,

od sreče mi je kar hudo.

Ko gledam mirne te gore,

ki se v jezeru zrcalé,

pogled mi gor na Vogel zre,

kjer gondola drsi v gore.

Soseda Komna gleda ga,

ponosna: lepega soseda ima.

Okolica prelepa gorska —

sigurno lepša kakor morska.

Polje dobro, lepo obrodi,

megla od jezera ga oškropi,

ali tišine več na poljih ni:

saj vedno kak stroj tam grmi.

Kako je lep sprehod okoli

jezera, kjer vodi lepa pot!

V Zlatorogu se oddahneš

in jo po glavni cesti mahneš!

Francka Krničar

Sodelavcem ob slovesu

Ukrepe hude smo prejeli,
saj nismo sami prav verjeli,
da res prišlo bo tak' hudo,
da v kuverti se poznalo bo.

Veliko let smo skupaj bili,
dobro, hudo skup' užili.
Da malo skupaj bi popili,
smo v zadrugi se dobili.

Na LIP-u je carina stroga:
kaj nesi noter, je nadloga.
Vratar pogleda te tako:
da skoraj pride ti slabo!

Odzvali mojemu vabilu ste se,
kar v lepemu številu. Darilo
lepo sem sprejela, dragocen
spomin na vas bom mela.

Želim še mnogo vam uspeha
v službi in doma seveda,
med oddelki naj bo mnogo slo-
ge,

potem ne bo nikdar narobe!
Zato pa draga zbrana družba,
da prej, ko nastane prava »gu-
žva«,

želodec dobro potežite, pa tudi
malo zaplešite. Če komu kaj
manjkalo
bo, oštr Jelenc prinesel bo!

Francka Krničar

Pregovori

- Plug zaorje globoko samo v mehki zemlji. (indonezijski)
- Prijatelj vselej ljubi, a v stiski postane brat.
- Ponos mladeničev je njihova moč, okras starčkov je siva glava.
- Otrok bremeni najprej roke svojih staršev, kasneje pa njihovo srce. (angleški)
- Zlati zakon življenja: vedno kaj začeti. (ameriški)
- Marljivost tudi slabo glavo izboljša. (slovenski)
- Pameten misli, kaj govori, neumen govori, kar misli. (hrvaški)
- Večja, ko je glava, hujši je glavobol. (hrvaški)
- Malo se naučimo iz zmage, veliko iz poraza. (japonski)
- Ne boj se, če ljudje govorijo slabo, boj se le, da bi delal slabo. (indijski)

kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC AVGUST 1986

	delavcev	pripravnikov
TO Tomaž Godec	414	2
TO Rečica	313	
TO Mojstrana	94	
TO Podnart	85	
TO Filbo	109	
TO Trgovina	26	
DSSS	101	10
SKUPAJ:	1142	12

ZAPOSILILI SO SE:

- v TO Tomaž Godec:
Andrej GRM, 1968 — PK;
- v TO Rečica
Sonja JANŠA, 1952 — NK;
- v TO Mojstrana:
Branko ŽANSKY, 1954 — NK; Aleš SMOLEJ, 1971 — NK, Liljana PRETNAR, 1966 — SS, Robi JONKE, 1971 — NK;
- v TO Podnart:
Miloš KRISTAN, 1966 — K;
- v DSSS:
Marjeta ARH, 1968 — SS, Mojca KNEŽEVIČ, 1967 — SS;

ODŠLI IZ DO:

- iz TO Tomaž Godec:
Franc ŽMITEK, NK — sporazumno;
- iz TO Mojstrana:
Branko IVANČEVIČ, PK — sporazumno, Vincenc LEGAT, NK — delo za dol. čas, Robi JONKE, NK — za dol. čas, Aleš SMOLEJ, NK — za dol. čas, Liljana PRETNAR, SS — za dol. čas, Matjaž ROBIČ, Ks — sporazumno;
- iz TO Podnart:
Teodora KOŠIR, PK — sporazumno, Aleksander VILMAN, NK — disc. ukrep

POROČILI SO SE:

- Tatjana Novak (TO Rečica), Bojana ŠMIT (TO Rečica), Vinko ČUDEN (TO Filbo);

RODILI SO SE:

- Ivici in Pavlu SEDLAR (TO T.G., DSSS) — hči, Andreju LUKANU (TO Rečica) — hči, Tomažu BREGANTU (TO Rečica) — sin, Antonu ČOPU (TO Rečica) — sin, Janezu BERNIKU (TO Rečica) — sin;

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi **KRISTAN MILOŠA** se iskreno zahvaljujemo kolektivu LIP TO Podnart za spremstvo na njegovi poslednji poti, za darovano cvetje in godbi napihala

Žalujoci: mati, oče in sestra

V slovo

Milošu Kristanu

Zadnjo nedeljo v avgustu smo se na pokopališču v Ljubnem poslovili od Miloša Kristana, ki je bil zaposlen v TO Podnart.

Njegova tragična smrt nas je še posebej pretresla, saj ga je doletela na začetku življenske poti v dvajsetem letu. Komaj mesec dni je bil med nami. Veseli smo bili, ko je prišel k nam, saj smo njegovo znanje še kako potrebovali. Takoj se je prizadevno lotil dela in dokazal, da bi postal delavec, kakršnega smo si želeli.

Kljub temu, da smo ga komaj spoznali, ga ne bomo nikdar pozabili.

Rekli so

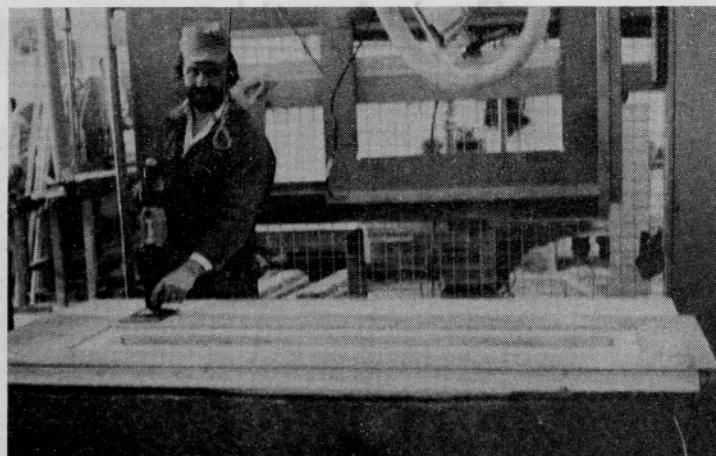
Ne boj se tistega, ki govori, ampak tistega, ki molči.

Najučenejši je ta, kdor sebe pozna.

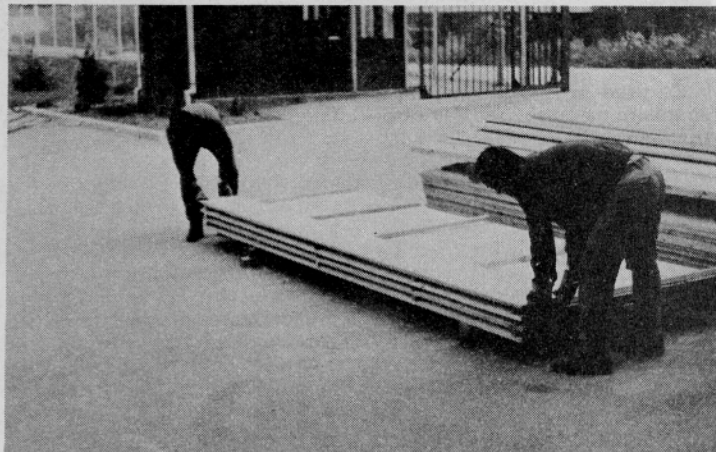
Kdor veliko govori, veliko ve ali veliko laže.

Kdor dolgo izbira, pobere ostanek.

Karkoli delaš, delaj previdno in glej na konec.

Izrezovanje odprtin pri vhodnih in garažnih vratih je zahtevno in zelo natančno delo

Tudi deske morajo biti pravilno naletvičene

Kmečka peč

Oj, kmečka peč, ti dragocenost imovine!
Ak' na k'terega imam — nate imam vedno
lepe spomine. Kol'kokrat sem domov ves
premražen in prezebel prišel. Ko sem nate zlezel, sem se po vsem životu prepregel!

Le tebi, Lubenska, iskrena hvala, da me ni matilda že pobrala. Oj, ti peč moja, naša, mila, kolikokrat si me ti osušila.
Ko sem neboljen ves bil, ob tebi bedra sem sušil!

Zdaj pa »gruntam« in mislim: kako krepko so se nekater' zmotili, ko so tebe vnmear pustili.
Kako težka bila njih je zmota, da so te grobo potisnili iz kota!

TOGO

Na pragu jeseni

Prihajajo dolgi večeri,
poletje že išče slovo.
Zapiramo dveri, s hladom
zdaj lega megla. Ptice so
poletje tja do morjá.
Prihajajo pusti večeri,
poletje prekmalu bo šlo.
Slehermi sad zdaj dozoreva,
kašča bo polna in kmetiču
ne bo preko zime hudó.

Vesna

Misli

Misli so kakor ptice,
potujejo daleč in blizu.
So kakor veter neugnane
in neubrane. Misli so
večne, če kaj povedo,
misli brez vrednosti
mimo gredo. Hrepenenje
in up, povezana v venec
pisanih misli miri nam
srce, blaži v duši gorjé.
Vesela misel v jutru
rojena, greje ves dan,
črna in temna boli
kakor spanec brez sanj.
Naše misli so kakor ptice,
potujejo blizu in daleč,
visoko in nizko letijo...
Včasih nas grejejo,
včasih bolijo...

Vesna

Glavni in odgovorni urednik: Peter Debelak, tehnični urednik: Nada Freljih, člani: Tone Koncilja, Janez Stare, Franc Globočnik, Branko Urh, Anton Noč, Jure Ravnik, Olga Repinc, Miro Kelbl in Ciril Kraigher.